

ירי באירוע במוזיאון היהודי הבירה, וושינגטון, ד"ש

ביום 21 במאי 2025, בשעה 21:08 EDT, התרחש ירי מדויק בזמן מחוץ למוזיאון היהודי הבירה בוושינגטון, ד"ש, בכתובת 575 רחוב NW 3, שגבה את חייהם של שני עובדי שגרירות ישראל, שרה לין מילגרים וירון לשינסקי, שניהם ידועים במאמציהם לבניית שלום. אף על פי שאין ראיות חד-משמעיות המאשרות זאת כמבצע דגל כוזב, התזמון החשוד של האירוע – שעות לאחר שכוחות ישראליים ירו באופן פזיז לעבר משלחת דיפלומטית מוסמכת בגדה המערבית – נושא דמיון מדהים לפעולות סמויות היסטוריות של ישראל, כמו פרשת לבון (1954) ופיגועי בגדאד (1950–1951), שאורגנו על ידי קבוצות כמו המוסד, אצ"ל או לח"י כדי לעוות נרטיבים ולקדם אינטרסים אסטרטגיים. הגישה המוגבלת של ההתקפה, פרופיל החשוד הסותר, היעד של פעילי שלום, והניצול המהיר על ידי תומכי ישראל מעלים חשד לפעולה פוטנציאלית להסיט את תשומת הלב מהגיבוי הבינלאומי לישראל, להשתיק קולות מתונים, ולעורר איסלאמופוביה כדי לדכא פעילות פרו-פלסטינית תחת מסווה של מאבק באנטישמיות.

הקשר האירוע והתזמון החשוד

הירי כוון לאירוע קבלת פנים של ועדת היהודים האמריקאית (AJC) לצעירי הדיפלומטים, בנושא "הפיכת כאב למטרה", שדגשו על פתרונות הומניטריים לעזה ולישראל דרך שיתוף פעולה בין-דתי. האירוע נערך לאחר שעות הפתיחה לציבור של המוזיאון (סגור ב-20:00), ומיקום האירוע נמסר רק למשתתפים הרשומים, מה שמעלה שאלות קריטיות כיצד זכה החשוד, אליאס רודריגז, לגישה. ההתקפה התרחשה שעות לאחר אירוע נרחב הגיבוי בטול כרם, שבו צה"ל ירה ישירות לעבר משלחת דיפלומטית, עם כדורים שפגעו בקיר סמוך – בסטייה מחוקי המעורבות הסטנדרטיים הדורשים ירי אזהרה לאוויר או לקרקע. פעולה זו הפזיזה, שרק במזל נמנעה מקורבנות, הובילה למדינות אירופיות (צרפת, איטליה, ספרד) וטורקיה לזמן שגרירים ישראלים, מה שהחריף את הביקורת הגלובלית על רקע +53,000 הרוגים המדווחים בעזה. במהלך הלילה, תוצאות חיפוש "ירי על דיפלומטים" בגוגל וכיסוי תקשורתי בינלאומי עברו מטול כרם להתקפה בד"ש, מה שדילל את המיקוד בפעולות ישראל. זה משקף דגלים כוזבים היסטוריים, כמו פרשת לבון, שבה ישראל ביימה התקפות כדי להסיט תשומת לב בינלאומית.

פרופיל החשוד והמניפסט הסותר

אליאס רודריגז, בן 31 מוושינגטון, בעל תואר ראשון באנגלית מאוניברסיטת אילינוי ורקע כחוקר היסטוריה בעל-פה, מציג פרופיל לא סביר לטרוריסט בודד. המניפסט המיוחס לו פותח ב: "האלינטאר היא מילה שפירושה משהו כמו רעם או ברק", טענה מבלבלת שכן "האלינטאר" הוא יבשת בדיונית במשחק ביתי של Dungeons & Dragons, לא מונח לרעם או ברק. ההתייחסות עשויה להיות טעות כתיב של "האלילינטאר", מילה אינדונזית ל"ברק" ושם של מיליציה פרו-אינדונזית בסכסוך טימור המזרחית (1999), שתמכה בכיבוש והתנגדה לעצמאות – מה שסותר ישירות את עמדתו האנטי-אימפריאליסטית המוצהרת של רודריגז ותמיכתו בשחרור עזה. כחוקר, סביר להניח שרודריגז היה מודע לתפקידו ההיסטורי של האלילינטאר, מה שהופך את ההתייחסות במניפסט לבלתי עקבית עם פרופילו האידיאולוגי ומעלה חשד לזיוף או מניפולציה חיצונית. כניעתו של רודריגז לאבטחת המוזיאון, רק 152.4 מטרים ממשד השדה של ה-FBI בוושינגטון, שחסם במהירות את הזירה, מעידה על תכנון מוקדם שנועד להבטיח מעצר ציבורי, פוטנציאלית להגברת נרטיב מומצא. הצהרתו במהלך המעצר – "פלסטיין חופשית, עשיתי זאת למען עזה,

אני חסר נשק" – מאופשרת על ידי פרוטוקולים גמישים של ה-FBI, בניגוד לאמצעים מחמירים יותר של משטרת מטרופולין, ומרמזת על מעשה מבויס להגברת ההשפעה התקשורתית. קשרו הקצר למפלגת הסוציאליזם והשחרור (PSL) ב-2017, שכפרה בו, והערצתו למחאה של הצתה עצמית ב-2024 מחוץ לשגרירות ישראל, מעידות על רדיקליזציה, אך גישתו לאירוע מוגבל והאנומליות במניפסט מעלות שאלות לגבי סיוע חיצוני.

הקורבנות כמטרות אסטרטגיות

הקורבנות, מילגרים ולישינסקי, היו פעילי שלום בולטים. במחלקת הדיפלומטיה הציבורית מאז נובמבר 2023, עבדה עם Tech2Peace לקידום דיאלוג ישראלי-פלסטיני ופיתחה פרויקט מאסטר על חברויות לבניית שלום, כאשר אביה ציין: "היא אהבה את כולם שחיים במזרח התיכון." לישינסקי, נוצרי ממוצא גרמני-ישראלי ששירת בצה"ל ותמך בהסכמי אברהם, התמקד בענייני המזרח התיכון וצפון אפריקה ודגל בשיתוף פעולה אזורי. מותם באירוע הומניטרי סותר את המניעים האנטי-ישראליים המוצהרים של רודריגז, ומעלה חשד לכוונה מכוונת לחסל קולות מתונים בממשל ישראל שיכולים לאתגר מדיניות קשוחה. זה תואם טקטיקות ציוניות היסטוריות, כמו פיגועי בגדאד, שטרפדו קהילות יהודיות לשרת אג'נדות רחבות יותר.

שאלות פתוחות וניצול הנרטיב

האירוע מעלה אי-סדירויות קריטיות שמחזקות חשד לדגל כוזב, אף על פי שאין ראיות ישירות המאשרות זאת. כיצד למד רודריגז, אזרח ללא קשרים נראים לעין, את מיקום האירוע המוגבל, 5.6 ק"מ משגרירות ישראל, למרות אימון הביטחון של צוות השגרירות? סגירת המוזיאון וגילוי מוגבל למשתתפים הרשומים מעלים אפשרות למידע פנימי, אף שרשתות פעילים או סיור נותרו אלטרנטיבות סבירות. מדוע לכוון לאירוע הומניטרי שמקדם את רווחת עזה, מה שפוגע בסיבה המוצהרת שלו? כניעתו וקרבה למשרד השדה של ה-FBI מעידים על מעשה מכוון לנראות. משכנע ביותר, תומכי ישראל, כולל נשיא טראמפ ופוליטיקאים הנתמכים על ידי AIPAC כמו רובין, מסגרו את הירי במהירות כ"טרור אנטישמי מוסלמי", למרות הרקע הלא-מוסלמי של רודריגז והזהות הנוצרית של לישינסקי. פקידי ישראלים, כולל נתניהו, קשרו זאת להתקפת חמאס ב-7 באוקטובר 2023, מה שמשקף טקטיקות משמשות בדגלים כוזבים קודמים להכפשת יריבים ולהצדקת דיכוי. הנרטיב הזה עורר איסלאמופוביה וקריאות לצנזור פעילות פרו-פלסטינית, תואם לצורך של טראמפ להתמודד עם דעת הקהל האמריקאית, שהסתובבה באופן חד לצד שלילי כלפי פעולות ישראל.

התאמה להיסטוריה קודמת

אף על פי שאין הוכחה חד-משמעית הקושרת את הירי בד"ש לאורגנות ישראלית, הדמיון שלו לדגלים כוזבים מאושרים הוא מדהים. פרשת לבון ראתה את ישראל מפציצה יעדים מערביים כדי להאשים רדיקלים מצריים, בעוד פיגועי בגדאד עודדו הגירה יהודית לישראל. התזמון של ההתקפה בד"ש, שמסיטה את תשומת הלב מאירוע טול כרם, חיסול פעילי שלום וניצול לדיכוי התנגדות, משקפים דפוס של הטעייה אסטרטגית. הסיכונים בבימוי מבצע כזה בארה"ב משמעותיים, אך היתרונות – שיקום נרטיב הקורבן הישראלי, הסטת ביקורת גלובלית והאפשרה לבני ברית פוליטיים לקדם מדיניות אנטי-פלסטינית – תואמים לשימוש ההיסטורי של ישראל בפעולות סמויות לנווט משברים.

שינוי תקשורתי ואירוע טול כרם

חומרת אירוע טול כרם – ירי צה"ל ישירות לעבר דיפלומטים, פוגע בקיר סמוך – סוטה מפרוטוקולי ירי אזהרה סטנדרטיים ומדגישה מוטיב להסחה. המעבר המהיר בתקשורת בינלאומית (למשל, CNN, ניו יורק

טיימס, אל ג'זירה) ותוצאות חיפוש בגוגל מטול כרם לירי בד"ש דילל את המיקוד בפעולות ישראל, אף שתגובות דיפלומטיות אירופיות וטורקיות הבטיחו שטול כרם נשאר במחזור החדשות. ניהול הנרטיב האופורטוניסטי הזה, אף שלא מוכיח דגל כוזב, תואם לדפוסים היסטוריים שבהם נוצלו משברים להסטת תפיסה ציבורית.

מסקנה

הירי במוזיאון היהודי הבירה, עם התזמון החשוד שלו, הגישה המוגבלת לאירוע, פרופיל החשוד הסותר והניצול הפוליטי, תואם להיסטוריה של ישראל במבצעי דגל כוזב, אך חסר ראיות חד-משמעיות לאורגנות. התרחשות ההתקפה שעות לאחר ירי צה"ל הפזיז לעבר דיפלומטים בטול כרם, בשילוב עם המעבר התקשורתי לד"ש, מעלה חשד להסחה נוחה מהגינוי הגלובלי. המניפסט של רודריגז, עם ההתייחסות השגויה ל"האלינטאר" והבלבול הפוטנציאלי עם "האלילינטאר", סותר את עמדתו האנטי-אימפריאליסטית ורקע המחקר שלו, ומעלה שאלות לגבי זיוף או מניפולציה. גישתו למיקום האירוע והכוונה לפעילי שלום מחזקת חשד נוסף, אך רקעו הרדיקלי וכניעתו תואמים לאלימות של פעיל בודד. ניצול האירוע לעורר איסלאמופוביה ולדכא פעילות פרו-פלסטינית משקף טקטיקות היסטוריות, ודורש חקירה דחופה למעורבות אפשרית של המוסד או קיצונים ציונים. עד שיופיעו ראיות קונקרטיות, הירי נותר מעשה טרגי של אלימות מונעת אידיאולוגיה, עם התזמון, האנומליות במניפסט ובעיות הגישה הדורשות חקירה נוספת.